

Posudek bakalářské práce

Autorka: Tea Mucková (BOPR)

Téma práce: Legenda o sv. Janu Nepomuckém

Vedoucí práce: PhDr. Věra Pospíšilová

Oponent: Mgr. Jana Skálová, Ph.D.

Legenda o sv. Janu Nepomuckém

název bakalářské práce

Cesta žádného českého mučedníka ke svatořečení patrně nebyla tak dlouhá a složitá jako cesta středověkého Johánka z Pomuku k baroknímu Janu Nepomuckému. Historickým vývojem postavy a její změnou v postavu světeckou se zabývá bakalářská práce Tey Muckové. Po seznámení s žánrem legendy jako jedním z hlavních žánrů starší české literatury hledá kořeny vzniku nepomucenské legendy v politické situaci doby. Poměrně podrobně se zabývá vládou Karla IV. a jeho syna Václava IV., další postavou, která poznamenala osudy Jana Nepomuckého a již se studentka věnuje, je arcibiskup Jan z Jenštejna. Zaznamenává Jenštejnovy spory z královskými úředníky a posléze s králem samým. Nesoulad mezi mocí světskou a církevní nakonec vrcholí smrtí Jana Nepomuckého, kterou studentka barvitě vylíčí. Mučení popisované v pramenech pak konfrontuje s lékařským a antropologickým ohledáním provedeným ve 20. století.

Pozornost je v práci věnována též životopisu budoucího světce s tím, že stěžejní události již byla traktovány v předchozích pasážích, životu jeho rodičů i založení kláštera a vzniku obce, v níž se Jan narodil. Patrně nadbytečné bylo zabývat se osudy Václava IV. a Jana z Jenštejna po Nepomukově umučení, zvláště pak okolnostmi úmrtí obou osobností, pokud ovšem nechtěla studentka naznačit jistou kauzalitu, o níž ale prameny mlčí.

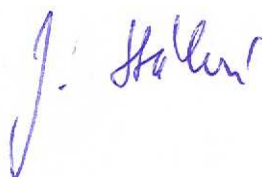
Další kapitoly jsou věnovány složité cestě Jana Nepomuckého ke svatořečení v roce 1729. Popisuje procesy beatifikace a posléze kanonizace, zabývá se nepomucenskými relikviemi a atributy i rozšířením. Zajímavou kapitolou je pak pojednání o zázracích, nad jejichž funkcí a morálním aspektem z hlediska historie a současnosti se mohla studentka zamyslet hlouběji.

Ocenění si zaslouží kapitola Vznik legendy, která je věnovaná zprávám o Nepomukově smrti v jednotlivých kronikách včetně pověstné České kroniky Hájkovy a

dalším pramenům. Studentka si všímá postupného posunu od historické skutečnosti k legendistické látce, posunu od historické postavy k mučedníkovi zpovědního tajemství. Pokouší se zhodnotit podíl barokních historiků a hagiografů (Tomáš Pešina z Čechorodu, Jiří Crugerus, ale především Bohuslav Balbín) na vznik legendy a přijetí nepomucenského kultu. Správně si uvědomuje, že ve složitých náboženských poměrech doby baroka, ale také např. po vzniku Československé republiky, se vedle hlasů souhlasných ozývají také hlasy a činy odmítající, ba negující. (Mezi ně řadí studentka, byť v poznámce, také román J.Šotoly Svatý na mostě.)

Práce je cenná tím, že se pokouší nastínit vývoj postavy Jana Nepomuckého jako postavy legendistické na pozadí historických událostí středověku a doby baroka. Více pozornosti mohlo být případně věnováno barokní hagiografii. Práce je doplněna obrazovými přílohami, potěšitelné je to, že je studentka pořídila sama, místo aby zvolila snadnější cestu stažení z Internetu. Práci doporučuji k obhajobě.

Známka: výborně

Mgr. Jana Skálová, PhD.

recenzent BP

V Českých Budějovicích 26. 8. 2008